Ысык-Көл областтык юстиция башкармасы
2013 ж. 09. 04
Юридикалык жак мамлекеттик каттоодон кайра өткөрүлдү
№ 1710005569 күбөлүк
Алгачкы катталган күнү
1997 ж. 03 11
Управление юстиции Иссык-Кульской области
Произведена государственная перерегистрация юридического лица
09. 04 2013
свидетельство № 1710005569

Д. Молдогазиев атындагы №8 Шаты жалпы орто билим берүү мектебинин

Уставы

Шаты айылы
Б. Нургазиева көчөсү № 4

Scanned by TapScanner

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 12-сентябрындагы №541 токтому менен бекитилген.

Ысык-Көл облусунун Түп районундагы Шаты айылындагы Д. Молдогазиев атындагы № 8 Шаты жалпы орто билим берүү мектебинин типтүү Уставы.

(минималдуу стандарттын негизинде каржылоонун жан башына принцибине өтүү шарттарында)

I. *Жалпы жоболор*

1.1. Жалпы билим берүүчү уюмда (мындан ары-жалпы билим берүүчү уюм) башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим берүүнүн жалпы билим берүүчү программаларын ишке ашыруучу мамлекеттик (муниципиалдык) жалпы билим берүүчү уюм болуп эсептелет.

1.2. Жалпы билим берүүчү уюмдардын уюштуруучулары төмөндөгүлөр болушу мүмкүн:
а) Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары
б) Жергиликтүү башкаруу органдары (район, шаар, айыл)

1.3. Жалпы билим берүүчү уюмдардын уюштуруу документтери болуп аны түзүү жөнүндө чечим же уюштуруучулардын келишими, ошондой эле Жалпы билим берүүчү уюмдардын Уставы эсептелет.

1.4. Жалпы билим берүүчү уюмдардын уюштуруу укуктук формасы- мамлекеттик (муниципалдык) жалпы билим берүүчү уюм.

1.5. Жалпы билим берүүчү уюм өзүнүн ишинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, Кыргыз Репубиликасынын Билим берүү жана илим министрлигининин буйруктарын жана тескемелерин, ошондой эле ушул Уставды жетекчиликке алат.

1.6. Жалпы билим берүүчү уюм чектелбеген мөөнөткө түзүлөт жана Кыргыз Республикасынын мыйзамында белгиленген тартипте мамлекеттик каттодон өтөт.

1.7. Жалпы билим берүүчү уюмдун аталышы толук жана кыскартылган түрдө мамлекеттик тилде-**Д. Молдогазиев атындагы №8 Шаты жалпы орто билим берүү мектеби**, орус тилинде- **средняя общеобразовательная школа Шаты №8 имени Д. Молдогазиева.**

1.8. Жалпы билим берүүчү уюмдун юридикалык дареги:
Ысык-Көл облусу, Түп району, Шаты айылы. Нургазиева көчөсү № 4.

Scanned by TapScanner

II. Укуктук статус.

2.1.Жалпы билим берүүчү уюм мамлекеттик каттоодон өткөн күндөн тартып финансылык – чарбалдык жана укуктук өз алдынчалыкка, өзүнчө мүлккө, өз алдынча балансқа, өзүнүн аталышы кыргыз жана орус тилдеринде жазылган моорго, штамптарга жана бланктарга, казыначылык органдарында ж.б. финансы – кредиттик уюмдарда алыш – бериш жана бет эсептерине ээ юридикалык жак болуп эсептелет.

2.2.Мүлк жалпы билим берүүчү уюмга оперативдүү башкаруу укугунда бекитип берилет, ага карата жалпы билим берүүчү уюм ээлик кылуу укугун, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык пайдалануу жана тескөө укугун жүзөгө ашырат.

2.3.Жалпы билим берүүчү уюмдун мүлкүнүн курамына төмөндөгүлөр кириши мүмкүн: негизги каражаттар, ээлеп турган жайы, жабдуулар, инвентарь, жер участкасы, ж.б. мүлк.

2.4.Жалпы билим берүүчү уюмга менчик укугунда акча каражаттары, мүлк жана ага жеке жана юридикалык жактар белек, кайрымдуулук же мурас катары берген башка менчик объекттери, о.э. жалпы билим берүүчү уюмдун өздүк ишмердигинен түшкөн кирешелер, ушул кирешеге сатып алынган менчик объекттери таандык.

2.5.Жалпы билим берүүчү уюм уюштуруучунун макулдугу менен мыйзамдарга ылайык өзүнө бекитилген мүлктү ижарага берүүгө укуктуу. Ижарага берилген мүлктөн алынган киреше уставдык максаттары үчүн пайдаланылат.

2.6.Жалпы билим берүүчү уюм мыйзамда каралган бардык жарандык – укуктук бүтүмдөрдү ишке ашырууга, сотто доогер жана жоопкер болууга, башка укуктарга жана милдеттерге ээ болууга укуктуу.

2.7.Жалпы билим берүүчү уюмдун ишмердиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда жана тартипте аттестацияланууга жатат.

2.8.Уюштуруучулар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда, тартипте жана чектерде жалпы билим берүүчү уюмдун милдеттемелери боюнча жоопкерчилик тартат.

III. Жалпы билим берүүчү уюмдун ишмердигинин предмети жана максаты.

3.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун негизги максаты жалпы билим берүүчү программалардын мазмунун милдеттүү төмөнкү көрсөткүчтө өздөштүрүүнүн негизинде окугандардын инсандыгынын жалпы маданиятын түзүү, аларды коомдун турмушуна көнүктүрүү, жалпы таанылган тандоо үчүн негиздерди түзүү жана андан ары кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүү жана жарандуулукка тарбиялоо.

3.2.Жалпы билим берүүчү уюмдун ишмердигин предметтин башталгыч жалпы,

Scanned by TapScanner

IV. Ишмердигинин негизги принциптери.

4.1.Жалпы билим берүүчү уюм төмөнкү принциптердин негизинде иштейт:

- сапаттуу билим алууга Кыргыз Республикасынын бардык жарандарынын укуктарынын теңдиги;

- мамлекеттик билим берүүчү стандарттарды аткаруу;

-билим берүүнүн натыйжалуу системасын түзүү;

-жалпы билим берүүчү уюмдун финансылык өзүнчөлүгүн камсыздоо;

-мамлекеттик финансылык ресурстрады сарамжалдуу пайдалануу;

-бир окуучуга эсептегенде каржылоонун бирдиктүү стандартташтырылган нормативинин негизинде жалпы билим берүүчү уюмдун бюджеттик каржылоону камсыздоо;

-билим берүү процессинин системалуулугу жана үзгүлтүксүздүгү;

-мамлекетиик жана муниципалдык окуу жайларда башталгыч жана негизги билимди, жалпы орто билимди ар бир жарандын милдеттүү жана акысыз алышы;

-кошумча билим берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөргө акы төлөмө кызматтардан алынган кирешелерди өз алдынча тескөөсү, андай кирешелер өзүнчө балансыта эске алынат;

- жалпы билим берүүчү уюмдардын бүткүл финансылык ишмердигин коомдук мамлекеттик контролдоо үчүн ачык-айкындуулук жана жеткиликтүүлүк;

V. Укуктары жана милдеттери.

5.1. Өз иш милдеттерин ишке ашырууда коюлган милдеттерге жетүү үчүн жалпы билим берүүчү уюм төмөнкү укуктарга ээ.

- чыгымдар сметасын өз алдынча иштеп чыгууга жана бекитүүгө жана тиешелүү түрдө алардын өзгөртүүгө;

-өзүнүн материалдык-техникалык, финансылык жана кадрдык ресурстарын өз алдынча пайдаланууга;

-…………………мамлекеттик лицензия менен жана жалпы билим берүүчү уюмдардын ишмердигин жөнгө салуучу мыйзамдардын талаптары менен бекемделген…………………… (билим берүүчү ишмердиктин белгилүү түрү) укугуна ылайык билим берүү процессин уюштурууга;

- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги бекиткен билим берүү программаларынын, базистик окуу планынын негизинде окутуу программаларын иштеп чыгууга, кабыл алууга жана ишке ашырууга;

-кыргыз тилинде (башталгыч, негизги, жалпы орто) деңгээлдеги /типтеги/ түрдөгү жалпы билим берүүчү программаларды ишке ашырууну камсыз кылууга;

Scanned by TapScanner

- «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын негизги жоболоруна туура келүүчү тандоонун өз алдынчалыгына, окутуу менен тарбиялоонун формаларын, каражаттарын жана усулдарын пайдаланууга жана түзүүгө;

- төмөнкүлөрдү камсыз кылуучу жалпы билим берүүчү уюмдарга кабыл алуунун тартибин белгилөөгө;

-башталгыч, жалпы жана негизги билим берүүнүн баскычтарына –ушул аймакта жашаган жана негизги жалпы билим алууга бар бардык окутулууга тийиш адамдарды кабыл алууга (ушул аймакта жашабагандарга уюмда бош орун жок болуп калган учурда гана кабыл алуудан баш тартылышы мүмкүн);

- орто (толук) жалпы билим алуу үчүн айрым сабактар тереңдетилип окутулуучу лицейлердин, гимназиялардын жалпы билим берүүчү уюмдардын жогорку класстарына конкурстук негизде алынат. Конкурстун шарттары жалпы билим берүүчү уюм тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

-«Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык окугандарды аралыктык аттестациялоону баалоо, формасы, тартиби жана мезгилдүүлүгү системаларын тандоодо өз алдынчалыкка;

- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигининин регламенттөөчү актыларына ылайык бүтүрүүчүлөргө жыйынтыктоочу аттестацияларды жүргүзүүгө, жалпы билим берүүчү уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн билим берүүнүн денгээли жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ берүүгө;

-кошумча билим берүү программаларын ишке ашырууга жана негизги билим берүүчү программалардын статусун аныктоочу чектерден сыртта кошумча билим берүүчү кызматтарды көрсөтүүгө, анын ичинде (кошумча билим берүүчү кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрү жана формалары, анын ичинде акы төлөмө) жана жалпы билим берүү процессин жана имараттарды кармоону камсыздоо үчүн зарыл болгон кызматтарда көрсөтүүгө;

-уюштуруучулардын демилгеси же макулдугу боюнча финансылык ресурстарды сарамжалдуу пайдалануунун билим берүү процессин оптималдаштыруу максатында филиалдарды түзүүгө же жоюуга;

-улуттук, мамлекеттик программаларды ишке ашырууга, катышууга;

-жалпы билим берүү боюнча иштерди уюштуруу жана жакшыртуу маселелерине карата жогору турган мамлекеттик башкаруу органына жана кызмат адамдарына сунуштарды киргизүүгө;

-ассоциацияларга жана башка коомдук уюмдарга, анын ичинде эл аралык кирүүгө, алардын иштерине катышууга;

-ассоциацияларды, союздарды жана башка бирикмелерди түзүүгө жана иштерине катышууга, анын ичинде билим берүүнү өнүктүрүү жана өркүндөтүү максатында уюмдардын, ишканалардын жана коомдук уюмдардын катышуусу менен;

5.2. Жалпы билим берүү уюм төмөнкүлөрдү камсыз кылууга милдетүү:

Scanned by TapScanner

-жалпы билимдин сапатын жана анын мамлекеттик билим берүү стандартына туура келиши;

-билим берүү процессинин колдонулуучу формаларынын, усулдарынын жана каражаттарынын окугандардын курактык психологиялык өзгөчөлүктөрүнө, жөндөмдүлүктөрүнө, шыктарына, кызыкчылыктарына, өмүрүн жана ден соолугун коргоо талаптарына шайкеш келишин;

-санитардык-гигиеналык нормаларды сактоону;

- билим берүү чектеш денгээлдеринин ортосундагы өз ара аракетти жана уланмалуулукту;

-сергек жашоо мүнөзүн пропагандалоонун жана окуучуларды санитардык-гигиеналык тарбиялоону;

5.3. Жалпы билим берүүчү уюмга окугандарды алардын макулдугусуз жана ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) макулдугусуз жалпы билим берүүчү программаларда, окуу планында жана жалпы билим берүүчү уюмдун уставында каралбаган эмгекке окугандарды тартууга тыюу салынат.

5.4 Окугандарга карата күч жана психикалык зомбулук методдорун колдонууга жол берилбейт.

5.5. Жалпы билим берүүчү уюмдарда саясий партияларды, коомдук-саясий, диний кыймылдарды жана уюмдарды түзүүгө жана иштешине жол берилбейт.

5.6. Окугандарды, тарбиялануучуларды коомдук, коомдук-саясий уюмдарга, кыймылдарга жана партияларга кирүүгө мажбурлоого, ошондой эле ушул уюмдардын ишине жана үгүттөөчү компаниялар менен саясий акцияларга мажбурлап тартууга жол берилбейт.

VI. Билим берүү процесси.

6.1. Жалпы билим берүүчү уюмда окутуу мамлекеттик жана расмий тилдерде жүргүзүлөт. Мектеп окуучуларынын окутуу тилин тандоосу үчүн мүмкүнчүлүктү камсыз кылат.

6.2. 1-класска 6 жаштан, бирок 7жаштан ашпаган балдар ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) каалоосуна жараша кабыл алынат.

6.3. Жалпы билим берүүчү уюмга окутуу жана тарбиялоо үчүн кабыл алуу буйрук менен ишке ашырылат. Кабыл алуу жол - жобосу Кыргыз Републикасынын билим берүү жөнүндөгү мыйзамдарына каршы келиши мүмкүн эмес болгон жалпы билим берүүчү уюмдарга кабыл алуу эрежелери менен жөнгө салынат.

6.4. Жалпы билим берүүчү уюм жалпы билим берүүчү программалардын баскычтарына ылайык билим берүү процессин билим берүүнүн үч баскычында ишке ашырат:

1-баскыч- башталгыч билим берүү (4 жыл)
2-баскыч- негизги жалпы билим берүү (5 жыл)
3-баскыч- орто билим берүү (2 жыл)

Жалпы билим берүүчү уюмдардагы жалпы берүүнүн мамзмуну мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде жалпы билим берүүчү уюм тарабынан өз алдынча иштелип чыгуучу, бекитилүүчү жана ишке ашырылуучу программа менен аныкталат.

Scanned by TapScanner

6.5. Жалпы билим берүүчү уюмда билим берүү процессин уюштуруу сабактардын расписаниесине ылайык базистик окуу планынын негизинде түзүлөт. Мында жалпы билим берүүчү уюм график боюнча иштейт.

1-баскыч беш күндүк жумуш жумалыгы
2-баскыч алты күндүк жумуш жумалыгы
3-баскыч алты күндүк жумуш жумалыгы

6.6. Академиялык сааттын узактыгы 45мүнөт, 1-класска-40мүнөт.

6.7. Ар бир класстагы жыйынтыктоочу жүктөм массалык мектептердин окуучулары үчүн максималдуу жол берилүүчү милдеттүү жүктөм болуп эсептелет. Жекече план боюнча окутуу окуучулардын, алардын ата-энелердин же аларды алмаштыруучу адамдардын каалоосу боюнча жүргүзүлөт.

6.8. Жалпы билим берүүчү уюмдагы класстардын саны окуучулардын санына жана санитардык нормаларды эске алуу менен билим берүү процессин жүргүзүү үчүн түзүлгөн шарттарга жараша болот. Класстардын толушу 30дан ашык эмес санда белгиленет. 1-11-класстарда кыргыз жана чет тилдерди окутуу боюнча, 5-11-класстарда эмгекти окутуу боюнча ,8-11-класстарда ИЭТН боюнча сабактарды өткөрүүдө класстар окуучулары 30 (жалпы билим берүүчү уюмдардын шарттарына жараша класстын толушу 20 окуучу болгон контракттык негиздеги класстарда) жана андан ашык болгондо эки чакан топко бөлүнөт. Зарыл каражаттар болгон учурда эң аз болгон топторго да бөлүнүшү мүмкүн.

Жалпы билим берүүчү уюм ата-ээнелердин(мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) каалоосу жана суроо – талабы боюнча акы төлөмө негизде узартылган күндө окугандардын тобун, жалпы билим берүүчү уюмга окуучуларды даярдоо боюнча топторду ачууга укуктуу.

6.9. Жалпы билим берүүчү уюмда окуу жылы 1-сентябрда башталат. Окуу жылынын узактыгы биринчи класста 33 жума, кийинкилеринде-34жума. Окуу жылынын ичиндеги каникулдардын узактыгы 30 календардык күн, жайында 8 календардык жумадан кем эмес, биринчи класстын окуучулары үчүн 3-чейректе кошумча бир жумалык каникул белгиленет.

Жылдык окуу-календардык график жалпы билим берүүчү мектептин директору тарабынан райондук (шаардык) билим берүү бөлүмү менен макулдашуу боюнча жалпы билим берүүчү уюмдун педагогикалык кенешинин пикирин эске алып буйрук менен бекитилет.

6.10. Жалпы билим берүүчү программаларды толук көлөмдө өздөштүргөн окуучулар кийинки класска көчүрүлөт. Кийинки класска бир сабак боюнча окуу жылынын жыйынтыгында академиялык карыз болуп калган окуучулар шарттуу түрдө көчүрүлүшү мүмкүн. Башталгыч , жалпы жана негизги жалпы билим берүү баскычтарында окуган, окуу жылынын программасын өздөштүрбөгөн жана эки же андан ашык сабак боюнча академиялык карызы бар окуучулар кайталап окутуу үчүн классында калтырылат. Окуучуларды которуу кандай учур болсо да педагогикалык кенештин чечими боюнча жүргүзүлөт. Мурунку деңгээлдеги жалпы билим берүүчү программаны өздөштүрбөгөн окуучулар жалпы билим берүүнүн кийинки баскычына окуганга жол берилбейт.

Scanned by TapScanner

6.11. Жалпы билим берүүчү уюм окуучулардын жана алардын ата-энелеринин (же башка өкүлдөрүнүн) каалоосу боюнча үй-бүлөлүк билим берүү, өз алдынча билим алуу, экстернат же сырттан окуу формасында жалпы билим берүүчү программаларды же айрым бөлүмдөрүн өздөштүрүүгө көмөк көрсөтөт.

6.12. Жалпы билим берүүчү уюмду башкаруу органынын (педагогикалык кеңештин) чечими боюнча жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын жана жашы жете электердин иштери боюнча комиссиянын макулдугу боюнча укукка жат аракеттерди жасагандыгы, жалпы билим берүүчү уюмдун уставын одоно жана бир нече жолу бузандыгы үчүн педагогикалык таасир этүүнүн акыркы чарасы катары 15 жашка жеткен окуучуну ушул жалпы билим берүүчү уюмдан чыгарууга жол берилет.

Бир нече жолу тартип бузуу деп окуучулардын жалпы билим берүүчү уюмдун директору тарабынан эки же андан ашык тартип жазасын колдонуусун, эреже катары одоно тартип бузууну кайталоону түшүнүүгө болот. Тартипти одоно бузуу деп төмөнкүдөй түрдө өтө оор кесепетти алып келген же алып келиши мүмкүн болгон тартип бузуу таанылат:

-окуучулардын жалпы билим берүүчү уюмдардын кызматкерлеринин, ага келгендердин өмүрүнө жана ден- соолугуна зыян келтирүү;

-жалпы билим берүүчү уюмдун, окуучулардын, жалпы билим берүүчү уюмдардын кызматкерлеринин жана ага келгендердин мүлкүнө зыян келтирүү.

Материалдык зыянды окугандар жана анын ата-энелери (аларды алмаштыруучу адамдар) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык калыбына келтиришет.

Жетим балдар жана ата-энелеринин камкордугусуз (мыйзамдуу өкүлдөрүсүз) калган балдарды чыгаруу жөнүндөгү чечим тийиштүү камкордук жана көзөмөлчүлүк органынын алдын ала макулдугу менен педагогикалык кеңеш тарабынан кабыл алынат.

Окуучуну чыгаруу жөнөндөгү педагогикалык кенештин чечими жалпы билим берүүчү уюмдун директорунун буйругу менен таризделет. Окуучуну чыгаруу жөнүндө жалпы билим берүүчү уюмдун директору үч күндүк мөөнөттө тиешелүү жергиликтүү башкаруу органына маалымдайт. Жергиликтүү башкаруу органы ата-энелер мыйзамдуу өкүлдөрү менен бирдикте бир айлык мөөнөттүн ичинде окуудан чыгарылган баланы ишке орнаштурууну же башка билим берүү уюмунда окуусун улантууну камсыз кылуучу чараларды көрөт.

Окуучуну чыгаруу жол-жобосу жалпы билим берүүчү уюмдардын окуучуларын сыйлоо, жаза берүү жөнүндө эрежелер менен толук жөнгө салынат, алар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбеши керек.

6.13. Негизги жалпы жана орто жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүү бүтүрүүчүлөрдү милдеттүү түрдө жыйынтыктоочу аттестациялоо менен аяктайт. Жалпы билим берүүчү уюмдардын бүтүрүүчүлөрүн жыйынтыктоочу аттестация Кыргыз Республикасынын мектептеринин бүтүрүүчүлөрүн

Scanned by TapScanner

жыйынтыктоочу аттестациялоо жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык ишке ашырылат.

Жалпы билим берүүчү уюмдун бүтүрүүчүлөрүнө алар жыйынтыктоочу аттестациядан өткөндөн кийин билим берүү деңгээли жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ берилет, ал жалпы билим берүүчү уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлөт. Жалпы билим берүүчү программаларын өздөштүрүүдө өзгөчө ийгиликтерге жеткен бүтүрүүчүлөргө өзгөчө үлгүдөгү күбөлүк жана аттестат берилет.

6.14. Жалпы билим берүүчү уюм акысыз негизде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык окуучулардын айрым контонгентине сабактан тышкаркы убакта Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтөт.

6.15. Жалпы билим берүүчү уюм окуучулардын ата-энелеринин каалоосу боюнча бекитилген окуу планы менен түрдүү кошумча акы төлөмө билим берүүчү кызматтарды көрсөтүшү мүмкүн.

6.16. Жалпы билим берүүчү уюмдагы класстардын саны класстардын толушунун санитардык жана чектик нормаларын эске алуу менен жарандардын берилген арыздарынын санына жараша болот.

6.17. Окуучулардын жана алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) кызыкчылыктарын эске алуу менен, уюштуруучулардын макулдугу боюнча жалпы билим берүүчү уюмда даярдоо класстары (мамлкеттик, расмий тилдерди билбегендер жана же даярдыксыз балдар үчүн), бюджет боюнча же контрактык негизде бөлүнгөн каражаттардын чегинде коррекциялык топтор ачылышы мүмкүн.

6.18. Жалпы билим берүүчү уюмдардын окуучуларын акысыз медициналык тейлөө атайын бекитилген саламаттык сактоо уюму (медициналык кызматкер) тарабынан камсыз кылынат. Ал администрация жана педагогикалык кызматкер менен катар эле дарылоо-алдын алуу иш чараларын өткөрүүгө, санитариялык-гигиеналык нормаларды, окуучулардын тамактануу режимин жана сапатын сактоого жоопкерчилик тартат.

6.19. Жалпы билим берүүчү уюмда окуучулардын тамактануусун уюштуруу мектеп ашканасы (атайын типтүү жай) аркылуу жүргүзүлөт.

6.20. Жалпы билим берүүчү уюм билим берүүнүн аймактык башкаруу органынын макулдугу менен окуу планына ылайык сабактарды тереңдетип окутуунун кароочу гимназиялык компоненти бар класстарды ачууга укуктуу.

Scanned by TapScanner

VII. Билим берүү процессинин катышуучуларынын укуктары жана милдеттер.

7.1. Жалпы билим берүүчү уюмда билим берүү процессинин катышуучулары болуп окуган жалпы билим берүүчү уюмдун педагогикалык кызматкерлери, окугандардын ата-энелери (аларды алмаштыруучу адамдар) эсептелет.

7.2. Жалпы билим берүүчү уюмга кабыл алуу тартиби «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы жана ушул Устав менен аныкталат.

7.3. Жалпы билим берүүчү уюмга окууга тапшырып жаткан баланы жана анын ата-энесин (аларды алмаштыруучу адамдарды) билим берүү процессин уюштурууну регламентөөчү Устав же башка документтер менен тааныштырууга милдеттүү.

7.4. Окуучулардын, алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) укуктары жана милдеттери Жалпы билим берүүчү уюм жөнүндөгү типтүү жобонун негизинде жалпы билим берүүчү уюмдун Уставы менен аныкталат (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 12-сентябрындагы №541 токтому менен бекитилген).

7.5. Жалпы билим берүүчү уюмда окугандар төмөндөгүлөргө укуктуу:

- «Билим берүүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамында аныкталган көлөмдө акысыз жалпы орто билим алууга;
- билим берүү: күндүзгү, сырттан окуу, экстернат үй-бүлөлүк формаларын тандоого;
- жеке окуу программалары боюнча мамлекеттик билим берүү стандарттарынын алкагында окутуунун тездетилген курсунан окууга. Жекече окуу программалары боюнча окутуу шарттары жалпы билим берүүчү уюмдун Уставы жана ага ылайык кабыл алынган жоболор менен регламенттелет;
- мектеп китепканасынын китепканалык-маалыматтык ресурстарын пайдаланууга;
- кошумча (акы төлөмө) билим берүү кызматтарын алууга;
- мектеп окуучулары мектепке мектеп формасын кийип келүүгө милдеттүү;
- диний агымдарга тийиштүү кийимдерди мектепке кийип келүүгө тыюу салынат;
- Уставдын аныкталган формада жалпы билим берүүчү уюмду башкарууга, катышууга;
- адамдык кадыр-баркты сыйлоого, абийир жана маалымат эркиндигине, өзүнүн жеке көз карашын жана ишенимдерин эркин билдирүүгө. Окуучуларга карата күч жана психикалык зомбулук ыкмаларын колдонууга жол берилбейт.

7.6. Окуучуларды коомдук уюмдарга кирүүгө, ошондой эле ушул уюмдардагы алардын ишмердигине жана агитациялык компанияларга катышууга тартууга жол берилбейт.

7.7. Жалпы билим берүүчү программаларды толук көлөмдө өздөштүргөн окуучулар кийинки класска которулат.

Scanned by TapScanner

7.8. Окуучулар жалпы билим берүүчү уюмдун Уставын аткарууга, ак ниет окууга, анын мүлкүнө аярлык менен мамиле жасоого, башка окуучулардын жана кызматкерлердин кадыр-баркын сыйлоого, жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлеринин талаптарын аткарууга милдеттүү. Жалпы билим берүүчү уюмдагы тартип окуучулардын, педагогдордун жана жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлеринин адамдык кадыр-баркын сыйлоонун негизинде колдоого алынат.

7.9. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) төмөнкүлөргө укуктуу:

- жалпы билим берүүчү уюмду жана жалпы билим берүүчү уюмдагы окутуу формасын тандоого;

-балдардын мыйзамдуу укуктарын жана таламдарын коргоого;

- жалпы билим берүүчү уюмдун уставында белгиленген формада жалпы билим берүүчү уюмду башкарууга катышууга.

7.10. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) жалпы билим берүүчү уюмдун Уставын алардын укуктарына жана милдеттерине тиешелүү бөлүгүндө аткарууга жана балдардын билим алышы үчүн зарыл шарттарды түзүүгө жана тарбиялоо үчүн жоопкерчилик тартууга, баланын укуктары жөнүндөгү конвенциянын принциптерин сактоого милдетүү.

7.11. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) башка укуктары жана милдеттери жалпы билим берүүчү уюмдун Уставына ылайык келишим түзүү жөнүндө алар менен жалпы билим берүүчү уюмдун ортосунда түзүлгөн келишимде бекемделиши мүмкүн.

7.12. Жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлерин топтоо тартиби анын Уставы менен регламенттелет. Педагогикалык ишке зарыл болгон педагогикалык квалификациясы бар, кызматы жана алган адистиги боюнча квалификациялык мүнөздөмөнүн талаптарына туура келген, билими жөнүндө документи бар адамдар, ошондой эле атайын билими жок адамдар педагогикалык кеңештин чечими боюнча 3 ай сыноо мөөнөтү менен кабыл алынат.

7.13. Жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлерине жана администрациясына карата Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары колдонулат. Эмгек келишиминин жарактуулук мөөнөтү Кыргыз Республикасынын эмгек жөнүндөгү мыйзамдарына ылайык аны түзүүдө кызматкер жана жумуш берүүчү тарабынан аныкталат.

7.14. Жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлери төмөнкөлөргө укуктуу:

- жалпы билим берүүчү уюмдун уставында аныкталган тартипте жалпы билим берүүчү уюмду башкарууга катышууга;

-кесиптик кадыр-баркты коргоого;

- окутуу жана тарбиялоо усулун, окуу китептерин, окуу куралдарын жана материалдарды, билимдерди баалоо ыкмаларын, окуучулардын көндүмдөрүн жана билгичтиктерин мамлекеттик билим берүү стандартынын жана билим берүү жаатындагы башка нормативдик документтердин негизги жоболоруна ылайык эркин тандоого, пайдаланууга жана окутуу жана тарбиялоо усулун түзүүгө;

Scanned by TapScanner

-кесиптик квалификациясын жогорулатууга;

-Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген кыскартылган жумуш жумасына жана акы төлөнүүчү өргүүгө, социалдык кепилдиктерге жана жеңилдиктерге;

-тиешелүү квалификациялык категорияга аттестациядан өтүүгө.

7.15. Мугалимдерге жана башка педагогикалык кызматкерлерге окуу жүктөмүнүн (педагогикалык иштин) көлөмү окуу планы жана программалар, кадрлар менен камсыз болуучулук, жалпы билим берүүчү уюмдагы башка конкреттүү шарттар боюнча сааттардын санына жараша аныкталат. Окуу жүктөмүнүн (педагогикалык иштин) көлөмү эмгек акынын ставкасы үчүн сааттардын көп же аз нормасы кызматкердин жазуу жүзүндөгү макулдугу менен гана белгилегенет. Окуу жылынын башталышында белгиленген окуу жүктөмүнүн (педагогикалык иштин) көлөмү окуу планы жана программалары боюнча сааттардын азайганын, класстардын (топтордун) санынын азайган учурларын кошпогондо администрациянын демилгеси боюнча окуу жылынын ичинде азайтылышы мүмкүн эмес.

7.16. Жалпы билим берүүчү уюмдун кызматкерлеринин башка категорияларынын укуктары жана милдеттери тиешелүү типтүү квалификациялык мүнөздөмөлөр жана жалпы билим берүүчү уюмдун Уставы менен аныкталат.

VIII. Жалпы билим берүүчү уюмдун түзүмү.

8.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун түзүмү коюлган милдеттерди жана ушул Уставды эске алуу менен жалпы билим берүүчү уюмдун директору тарабынан аныкталат, айыл өкмөтүнүн макулдугу боюнча билим берүүнүн аймактык башкаруу органы тарабынан бекитилет.

8.2. Кызматкерлердин саны финансылык ресурстарга жана окуучулардын санына жараша жалпы билим берүүчү уюм тарабынан өз алдынча аныкталат.

Кызматкерлердин функционалдык милдеттери директор тарабынан бекитилүүчү ички жоболор менен аныкталат.

IX. Жалпы билим берүүчү уюмду башкаруу.

9.1.Директордун орун басарын жана материалдык-жооопкерчиликтүү кызматкерди кызматка дайындоо жана кызматтан бошотуу жалпы билим берүү уюмунун директорунун сунуштамасы боюнча билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун тийиштүү органы тарабынан жүргүзүлөт.

Педагогикалык жана башка кызматкерлерди жумушка алууну жана кызматтан бошотууну жалпы билим берүү уюмунун директору Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине ылайык жүргүзөт.

Мамлекеттик эмес жалпы билим берүү уюмунун директорун, директордун орун басарын, педагогикалык жана башка кызматкерлерин кызматтарга дайындоо жана кызматтан бошотуу анын уюштуруучусу Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин негизинде жана уставына ылайык жүргүзөт.

Scanned by TapScanner

9.2. Жалпы билим берүүчү уюмду башкаруу «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана жалпы билим берүүчү уюмдун Уставына ылайык демократиялуулук , ачыктык, жалпы адамзаттык баалуулуктардын артыкчылыгы, адамдын өмүрүн жана ден-соолугун коргоо, инсандыкты эркин өнүктүрүү принциптеринде жүргүзүлөт.

9.3. Жалпы билим берүүчү уюмду башкаруунун жогорку органы болуп анын уюштуруучулары эсептелет, алардын ыйгарым укуктарына жалпы билим берүүчү уюмдун ишин координациялоо кирет.

9.4. Жалпы билим берүүчү уюмуду түздөн-түз жетектөөнү жалпы билим берүүчү уюмдун Уставында аныкталган тартипте жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык дайындалган директор ишке ашырат.

9.5. Жалпы билим берүүчү уюмдун директору:

- педагогикалык коллективге жетекчилик жүргүзөт;

-туура тандоону жана кадрларды жайгаштырууну камсыз кылат;

- эмгек акы жана кызматкерлерди сыйлоо жөнүндө ички жобону бекитет;

-кредиттерди бөлүштүрүүчү болуп эсептелет жана алыш-бериш эсептерине жана финансылык документтерге биринчи кол коюу укугуна ээ.

-бюджеттик жана атайын каражаттар боюнча чыгымдар сметасын бекитет;

-чыгымдардын сметасын аткаруу жөнүндө отчетторду жана балансты бекитет жана кол коет;

-бекитилген чыгымдар сметасына ылайык жалпы билим берүүчү уюмду өз учурунда жана толук каржылоого, каражаттарды максаттуу пайдаланууга контролдоо жүргүзөт;

-кызматкерлердин идеялык-теориялык деңгээлдерин жана квалификациясын жогорулатуу үчүн зарыл шарттарды түзөт;

- окуучулардын билимдерининин сапатына жана жүрүм-турумуна, класстан тышкары жана мектептен тышкаркы иштердин мазмунуна жана уюштурулушуна контролдоо жүргүзөт.

Директор жалпы билим берүүчү уюмдун атынан чыгат, келишимдерди, анын ичинде эмгек келишимдерин түзөт, ишеним каттарды берет, банктарды алыш-бериш жана башка эсептерди ачат, белгиленген тартипте штатты бекитет, жалпы билим берүүчү уюмдун бардык кызматкерлери үчүн милдеттүү болгон буйруктарды чыгарат жана көрсөтмөлөрдү берет, билим берүүнү башкаруу органдарына бекитүү үчүн жалпы билим берүүчү уюмдун ишинин келечек, жылдык жана учурдагы пландарын киргизет.

9.6. Жалпы билим берүүчү уюмдун директору Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында, келишимдерде (контракттарда) жана ушул Уставда каралган өзүнүн функционалдык милдеттемелерине ылаыйк өзүнүн иши үчүн ата-энелердин

Scanned by TapScanner

жана мамлекеттин, коомчулуктун жана уюштуруучулардын алдында жеке жоопкерчилик тартат.

9.7. Жалпы билим берүүчү уюмда өз алдынча башкаруу формасы болуп жалпы билим берүүчү уюмдун педагогикалык, камкордук кеңештери, эмгек жамаатынын жалпы чогулушу эсептелет.

9.8. Жалпы билим берүүчү уюмдун камкордук кеңеши жалпы билим берүүчү уюмду бюджеттен тышкары каржылоого көмөк көрсөтүү жана аларга уюштуруучулук, финансылык жана консультациялык жардам көрсөтүү үчүн түзүлгөн демөөрчүлөрдүн ыктыярдуу бирикмеси болуп эсептелет. Камкордук кенеши жалпы билим берүүчү уюмга берилүүчү каражаттарды жана мүлктү пайдалануу боюнча чечимдерди кабыл алуу жолу менен башкарууга катышат.

9.9. Жалпы билим берүүчү уюмда окуу- тарбиялык процессти өнүктүрүү жана өркүндөтүү, мугалимдер менен тарбиячылардын кесиптик чеберчилигин жана чыгармачылык өсүүлөрүн жогорулатуу максатында педагогикалык кеңеш ийтейт. Ал жалпы билим берүүчү уюмдун педагогикалык кызматкерлерин жалпы билим берүүчү уюмдун директорунун төрагалыгы астында бириктирген коллегиялуу орган.

Педагогикаылык кенеш:

-билим берүүнүн мазмунун тандоону, окуу- тарбиялык иштердин формаларын, методдорун жана аларды ишке ашыруу ыкмаларын талкуулайт жана ишке киргизет;

-педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, алардын чыгармачылык демилгелерин өнүктүрүү боюнча иштерди уюштурат.

-окуучулардын кийинки класстарга көчүрүү, кийинки класска шарттуу көчүрүү, ошондой эле ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен макулдашуу боюнча окуучуну үй-бүлөлүк билим берүү формасында кайта окутууга калтыруу жөнүндө чечимдерди кабыл алат;

Жалпы билим берүүчү уюмдун педагогикалык кеңешин зарылдыгына жараша директор чакырат.

X. Каржылоо булактары жана каражаттарды пайдалануу тартиби.

10.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун финансылык каражаттарынын негизги булагы төмөнкүлөр болуп эсептелет:

- республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин каражаттары;
- башка жеке жана юридикалык жактардын ыктыярдуу кайрымдуулуктары;
- продукцияларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан, ошондой эле башка уруксат берилген өз алдынча ишмердиктин түрлөрүнөн алынган киреше;

-кошумча акы төлөмө кызматы окуучуларга көрсөткөндүгү үчүн алынган ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) каражаттары;

-эл аралык уюмдардын гранттары;

Scanned by TapScanner

- Кыргыз Республикасынын мыйзамына карщы келбеген башка булактар.

10.2. Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынын эсебинен жалпы билим берүүчү уюмду каржылоо жалпы билим берүүчү уюмдун тибине жараша бир окуучуга эсептегенде бюджеттик каржылоонун минималдуу стандартынын негизинде жан башына норматив боюнча ишке ашырылат.

10.3. Жалпы билим берүүчү уюм бөлгөн финансылык каражаттарын өз алдынча тескейт. Жалпы билим берүүчү уюм квалификациялык талаптарга алайык бирдиктүү тарифтик торчонун негизинде кызматкерлерге эмгек акы ставкасын (кызматтык маяналарды) белгилейт жана аттестациялык комиссиянын негизинде эмгек акыга багытталган каражаттардын чегинде түрткү берүүчү негиздеги үстөктөрдүн түрлөрүн жана өлчөмдөрүн, кошумча төлөөлөрдү ж.б. төлөөлөрдү, ошондой эле штаттык расписаниени жана кызматтык милдеттерди бөлүштүрүүнү аныктайт.

XI. Уставка өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду кабыл алуу.

11.1. Ушул Уставга өзгөртүүлөр жана толуктоолор эмгек жамаатынын жалпы жыйналышы менен кабыл алынат, уюштуруучулар тарабынан бекитилет жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте каттоодон өткөрүлөт.

XII. Жалпы билим берүүчү уюмдун ишмердигин контролдоо.

12.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун ишмердигин контролдоо ушул Уставда жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жүргүзүлөт.

XIII. Жалпы билим берүүчү уюмдун ишин токтотуусу.

13.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун иши уюштуруучулардын, же болбосо соттун чечими боюнча жоюу же кайра уюштуруу (бириктирүү, кошуу, бөлүү, ажыратуу, кайра өзгөртүү) түрүндө токтолушу мүмкүн.

13.2. Жалпы билим берүүчү уюмду жоюу же кайра уюштуруу эреже катары окуу жылы аяктаганда жүргүзүлөт, уюштуруучулар окуучуларды алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) макулдугу боюнча башка билим берүү уюмуна которууга жоопкерчиликти өзүнө алышат.

13.3. Жоюу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган тартипте жоюу комиссиясы тарабынан жүргүзүлөт.

13.4. Жалпы билим берүүчү уюмдун иштөө процесинде түзүлгөн документтер «Кыргыз Республикасынын улуттук архив фонду жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамына ылайык сакталат жана пайдаланат.

Жалпы билим берүүчү уюмдун директору: **Жумабаева Ч.И.**

Scanned by TapScanner